

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Kmetty-utca 11. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk fel.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca I. szám a. a. könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor terfoglata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Pénzüntézetek.

Véletlenül jól összeszik évenként rendszeren, hogy a virágzó pénzüntézetek épen farsang vége felé ontják a busás osztalékokat nemesek épen bálozni kénytelen családapák zsebeibe. A lefolyt két hétben tartotta meg legtöbb megyebeli pénzüntézetünk rendszer évi közgyűlését, s olvasgatva és bírálgatva az intézetek számadásait és üzleteit, alkalmasszerűnek látjuk, hogy egy rövid elmélkedésben foglalkozzunk azoknak közgazdasági és kereskedelmi feladataival.

Természetesen, mint a vidéken mindenütt, úgy nálunk is jóformán az egész hitelüzlet a pénzüntézetek falai közé szorul. A kinek olesó és gyors kölcsönre van szüksége, az megy a pénzüntézetekhez, mert azok pénze még mindig olesóbb a magántőkepénzesénél, a ki esetleg ép akkor is vonhatja be tőkét, mikor az adósának talán legkényelmelenebb a fizetés. Sajnáljuk ugyan, hogy a nálunk szokásos kölcsönkamatlábak bizony még mindig közelebb állnak a kamat-maximumhoz, mint a normalis kamatlábakhoz, de ennek okait nem lehet az intézetek megrovására felhasználni. Meggyőződésünk, hogy a ma már kissé terhes 7—8%-ok rég leszállítottak volna, ha a pénzüntézetek megalkotása körül kifejtett buzgólkodás épen az ellenkezőjét nem eredményezi annak, amit az ugynevezett „üdvös verseny“-től a laikus publikum remélt.

E verseny hatásának látszólag abban kellett volna nyilvánulni, hogy a pénzüntézetek egymással versenyezni fognak az olesó kamatu kölcsönök osztogatásában. E helyett mostanában épen ellenkező hatást észlelünk. — Évek óta stagnál a legmagasabb kamatlábak körül valamennyi pénzüntézetünk, anélkül, hogy az üzletforgalom növekedése által a nyereség is természetesen leg növekedne. — S ennek legelső oka épen az annyira dicsőített verseny. Míg a legnemesebb intenciókkal megalkotott első néhány pénzüntézet uralta és látta el az egész megye kölcsönös szükségletét: addig az a 3—4 pénzüntézet örvedetes fejlődésnek indult: az üzletforgalom és a nyereség évről-évre növekedett, s a kamatlábak ter-

mészetszerűleg s biztosan szállottak mind alább és alább a normalis kamatlábak felé.

Egyszerre azután beütött a pénzüntézetek mánia. Egyébnek alig lehet nevezni, mert vannak részvénytársaságok, melyek évi 3—4 ezer forint nyereségért forgatnak nyolczvan—százezer forintot, s a legmagasabb kamatlábak és kezelési rege mellett is a környék hiteligenyeit alig elégíthetik ki. — Ezek elvonják a legnagyobb intézetektől az üzletforgalom egy részét, s minél kisebb lesz a forgalom, annál kevésbbé lehet kilátás arra, hogy a pénzkölesön olesóbbá válják.

Nem népszerű gondolat ugyan, de mi nem habozunk nyilvánítani, hogy a pénzüntézetek tovább fejlődését két feltételben véljük sikeresen kereshetni. Az egyik volna az, hogy az egymással közel szomszédságban lévő intézetek olvasszassanak egybe Hymódon a forgalom megnövekednék, s az általános igények jobb kielégítésre találván, az intézet fejlődése is természetesebb és erősebb irányban indulna.

A másik feltétel volna az, hogy a pénzüntézetek ott, hol az alkalom meg van, működési és üzletkörüket kissé szélesbítenék. Elvégre pénzüntézetünk alig foglalkoznak egyébbel, mint kölcsönnyújtással váltó, kötvény és marokzalogok ellenében. Pedig ily par excellence iparos megyében úgy hisszük, lehetne más üzletágakat is találni. — Két új vasut is tervezve van megyénk bérézei között: nem volna-e célszerű azok finanszírozását megyei pénzzel vinni keresztül?

Itt vannak a Rima- és szuhavölgyi gazdag agyagbányák, melyeket régebben egy találó kifejezéssel ezüstföldnek neveztek el; ezek kiaknázására részvénytársaságot a siker reményében körülbelül csak a pénzüntézetek alakíthatnának. S ha semmi egyebet nem próbálnának, maguknak a községi hitelszövetkezeteknek szervezése által is bővíthetnék a pénzüntézetek üzletköre, s az általános igények kielégítése által tisztas hazonnal növekedniek az évi nyereségnek.

Ezek csak gondolatok, melyek megérlelését — úgy hisszük — meghozza az idő, diadalra

segíti a közóhajtás s megvalósítja a megyei pénzüntézetek élén álló vezérek bölcsessége.

◊ **Éhínség.** Árvmegyében éhen halnak az emberek, s a nyomor oly mérvet öltött, hogy már a magas kormány is rendkívüli intézkedéseket helyezett kilátásba. — Talán megyénkben is lehetne néhány jótékonykezelt bált rendezni az árvmegyei éhezők javára.

○ **Egy bál budget-je.** A gömörmegyei ifjuság bálja fényesen sikerült, lapunk más helyén bővebb tudósítást találunk erről olvasóink. Mi azonban — nem lévén barátai a tulságba vitt luxusnak — nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy az erkölcsi sikerrel az anyagi eredmény épen nem áll természetes arányban. Ugy értesülünk ugyanis, hogy a bál összes bevétele háromszáz, kiadása pedig épen ezer forinttal több volt. Ehez kommentár se kell.

Törvénszéki csarnok.

„Tekintve azt, miszerint“ Benesik Mihály, Schmidt János tóthegymegi lakossal 1889. december hó 14-én a likéri koresmában megismerkedett és neki pálinkát fizetett, sőt szíves barátsággal őt hazakísérni is igérkezett, tekintve továbbá, hogy szíves hazakíséret közben Benesik Mihály a Schmidt János bal zsebéből a zsebkendőt, melybe Schmidt Jánosnak a pénze is kötve volt, kivenni magkísérlette, sőt észrevétlenül ki is vette, mikor pedig ez ellen a tulajdonos tiltakozott volna, őt bottal föbe és ököllel mellé ütötte s ekkor a pénzes zsebkendővel elfutott; tekintve tehát, hogy ekként vádolt a pénz elvételére (szóval szóra!) erőszakot nem használt, tekintve végül hogy a botütés és mellé lökés csak a könnyebb menekülés kedvéért történt (sic!) vádolt eselekménye rablásnak nem tekintendő, hanem csak 50 frton aluli értékkel bíró „idegen, ingó dolog elidegenítésének“, s így lopás vétségét képezi: őt 3 havi fogházra kellett itélni . . . . . Tekintve azonban, hogy az a dolog a kir. kuriára is folkerült s ott folyó év elején úgy találták, hogy tekintve azt, miszerint az elvett dolog megtartása végett Benesik Mihály személyes erőszakot használt, tekintve mindazonáltal fiatal korát és tekintve különösen azt a néhány fél-liter „enyhítő körülményt“, amit a likéri koresmában megivott: őt a rablás vétségében kellett ugyan büntöské kimondani, e vétsége azonban mindazonáltal csak 7 havi börtönnel sujtatik s ezenfelül nem szabad neki három álló esztendőig se Fáy, se Bernát irányában a legszentebb politikai jogát gyakorolnia, amely jog pedig tudvalevőleg megér olykor-olykor 50 frtot is.

T A R C Z A.

Röpke level a farsangból.

Ime róptébe, egy röpke levél: sietek, már amennyire ő magyar természetem, ez Ázsiából kihozott és fíról-fira szállott, közös nemzeti tulajdonunk megengedi a sietést, igenis sietek, nehogy valamiképp kimaradjak, már t. i. a farsangi évadból, — s bőjtű unalmas predikáció, eső utáni köpönyeg legyen e karesu termetű, röpke levélből.

Nagyon valószínű különben, hogy a jó szívű olvasó, igyis nyakamba fogja teríteni a vizes pokróczot, persze csupa jószívűségből.

Brr! előre is reszketek, borus influenzás sejtelmek fognak elő. Voltaképen ugyan még sűrű ködbe borultán, lebeg előttem a kérdés, miről is fogok hát írni, de azt mondja a példabeszéd, akinek az istenek hivatalt adnak, észt is adnak hozzá, — hátba magam is így járok; a tárczazikkés terére akarván átesapni, tehát egy előttem meglehetősen szokatlan, s eddig általam nem igen járt talajra, — minden pompásan sikerülni fog, sok szóval keveset mondani, vagy éppen semmit, notabene szerintem ez a tárcza eszegegs, mondhatjuk fecsegés kriteriuma.

Pegazuson szoktam egyébaránt repülni a saját bőrömben, hanem hát ez a farsangi évad, amikor a világ a bolondját járja, engem is elesábitott, leszállva szárnyas paripámról, arra kényszerített, hogy incognitó álarc alatt, mint afele prózai lény, prózába járjam a bolondját; köztözetlenül, akarám mondani, kötetlen beszédben szóljak a tisztelt olvasóhoz.

Külömben is elég kötött beszédben feltálatl köztözni való ostobaságokban gyönyörködhetünk, nem számítva a színte kötetlen, egyszerű és hivatalos ostobaságokat.

Tapasztalásból beszélék, bő tapasztalásból, kivált ez utóbbit illetőleg.

De esitt! Még valaki alárczom alá pillant csupa jóindulatú kíváncsiságból: lelepleznek, mint valami hírneves szobrot, — és lesz hadd el hadd.

Itt van tehát, itt van ő ismét, minden örömeivel, tarkabarka köntösöbe bújva, esörgő sapkával fején, — itt van, a piros pozsgás farsang. — Karneval uralma aranykorát éli: a bohó vig herczeg diadalkoesiját, kéjbe úszva húzzák hű alattvalói.

Mégis, mégis, van valami kis hiba, bizonyos fekete pont, a róza felhős farsangi égboltozaton, mit én mindannyiszor keseregve nézek, mintha férges almába kóstolnék ananász helyett.

Vigadunk, bohóskodunk, gyakran únos-untig, ám különös véletlen vagy nem is tudom mi; farsangi vigalmaink, bohóságaink, nagyon sokszor és sok helyen, hogy úgy mondjuk: bohóságnak igenis komolyak, míg viszont komolynak igenis bohók. Fanyar képeket vágunk az okos bolondságokhoz, ezetes ugorka kedéllyel kísérik a legvígabb herczeghez. Igen! fanyar képeket, éppen mint, mint . . . . . teszem fel önök szíves olvasók, ehez a vékony termetű tárczalevélhez, a szerkesztő ural egyetemben.

Elég csak vidéki társadalmi életünkre vetni egy pillantást, s ellöttünk áll a világos példa. — Legközelebb, édes Gömörmegyénkről nemis szólva, mert itt úgy látszik, a farsang is bőjtű kabátot öltött, s a hamu hirtés időnap előtt tapetra került. Szomorú dolog, valóban szomorú, tollamat tesztem rá, hogy az olvasó is velem gondolkozik, kivált a gyöngéd nem: s a bájos nagysámk eszményképeiket, éppen nem keresik a hamus fejük között.

Ad vocem: eszménykép. Hét halálos bűn lenne elmélkedésünk közepett megfedekezünk a farsangnak, egy minden tekintetben kiemelkedő, praktikus oldaláról, a nősilésről. Hab! máris hallom a keblek, bizonyos keblek dobogását, látom az arcok, bizonyos arcok, gyöngéd arcok pirulását. Nehogy azomban valaki diceretül gyanusítani találjon, s rám akarja fogni, hogy önérdem-

ben beszélék, saját malmomra akarván vizet hajtani, kardoskodom, jó előre s egyszersmindenkorra kijeletem, hogy boldog férj vagyok, a házias élet hullámtalan folyamán evezek, még csak egy árva bál kontó sem nyomja, rövidre nyírt fejemet, leányos apák, apás leányok, tehát réám nem számíthatnak.

Hanem ami igaz, az igaz.

Sovány téma lett a farsang, nagyon sovány. A bál referádák agiója meglehetősen alászállt. Nem mondok talán képtelenséget, de jégre viszi hallgatóit, ki róla beszél.

Ece homo Platonis. — Jégre viszem én is az olvasót, — ne tessék félni, nem esünk el, bizvást követhetnek. Öszintén beszélék, igaz, ha valaki bennünket fejbe vág, ez is öszinteség, node az én öszinteségem nem ilyen, nyugodt lehet, a szíves olvasó.

Nos tehát a jég. — Irjunk gondolatokat a jég hátán, — olvadás, ingatag alapra épített valami ugyan, csak egy kis napsugár, — s a komédia vége bukás. Hanem semmi, bátraké a palma.

Gondolkodni egyébaránt, általánvéve haszontalan-ság, minek is? a fej csak nehezebb lesz tőle, s így nem könnyen hajlong. Már pedig a bókolás, hajlongás, a esz-szás-mászás felfelé, zsarnoki otromba basáskodás lefelé, nagyon is divatos, dúsan kamatozó jellevonása korunknak. Egyenes kvalifikatio a dicsőségre, jobban mondva dicsőítetésre, kitüntetésre. Szülője a dieshymusoknak és a . . . . . Lipót rend nagy keresztjének.

Súgva mondtam kérem . . . a falaknak is fülei vannak, ergo a falak is fülesek.

De mégis, gondolatok a jég hátán, mily gémbere-dett eszme, hallom a megjegyzést, innen is, onnan is, s látom a szende fakadású mosolyt az ajkamon.

Am legyen! én mindezek daczára is gondolkozik; gunyoros megjegyzés, szende fakadású mosoly, vissza épen nem riaszt, mert hiszen nagyon jól tudom, hogy az emberek gyakran nevetnek, és nem tudják miért, és gyakran sirnak ismét nem tudva miért. — Igen! és ez emberek, hogy például hozzam fel, olvasva a világtörté-

A gömörmezei múzeum tárgyjegyzéke

Közlő: Fábry János muz. ig.

(Folytatás.)

- Az 1891. év folyamán beérkeztek:
177. Hámos Józseftől (Cserencsény): Mária-Terézia-féle okmány 1756-ból.
178. Sándy Gyulától (Budapest): „A bujdosó” című eredeti olajfestmény. (L. „Gömör-Kishont” 18. j. 9. sz.)
179. Hevessy Bélától (Füge): egy bronzfokos 430 gr. súlyu. (A runyai határban szántás közben találták.)
180. A rimaszombati általános ipartestülettől: 1 nagyobb, 3 kisebb ezüst társphár (380 gr.), 12 db régi ezüstpénz, 1 pecsétnyomó és 26 db régebbi okirat. Letét.
181. Szabó József mészáros mestertől: 3 db okirat.
182. Lengyel Samu rimaszombati takarékpénztárnoktól: 4 db hat krajczáros 1849-ből.
183. A rimaszombati Casinótól: a „Budapesti Hirlap” 1891. évi folyama.
184. A „Rozsnyói Híradó” szerkesztő-kiadóhivatalától a „Rozsnyói Híradó” 1891. évi folyama.
185. Rábely Miklóstól: különféle nyomtatványok és egy fénykép.
186. Szűcs Lászlótól: a „Gömöri Hirlap” 1891. évf. 40—52. száma.

Összesítés:

1. A gazdasági osztályban van... 63 tárgy.
2. Az iparművészeti osztályban van 135 "
3. A régészettörténeti osztályban van 432 "
4. A természetrajzi osztályban van 1027 "
5. A könyvtárban van... 580 "

Összesen: 2237 tárgy.

A szíves adományozók fogadják a múzeum-egyesület tiszteletteljes köszönetét. Kérjük egyszersmind az érdeklődőket, hogy a gömörmezei múzeum ügyét továbbra is pártfogásukban megtartani méltóztassanak. Látogatók számára a múzeum helyiségét — a vármegye székházában — bármely alkalmas időben készséggel megnyitjuk.

Helybeli hírek.

× **Athelyezés.** A hivatalos lap közlése szerint: Cséh István korponai kir. aljbírót ő Felsője a király hasonló minőségben a rimaszombati kir. járásbírószághoz áthelyezte. Ezt a hírt Rimaszombati és vidéke közönségével mi is örömet vesszük tudomásul.

× **Ipartestületi közgyűlés.** A rimaszombati ipartestület közgyűlést hívott össze mult hó 29-ére. Miután azonban a tagok oly kevesen jelentek meg, hogy a jelenlevők száma a törvény által előírt mértéknek nem felelt meg, a közgyűlés megtartását folyó hó 6-ára, vasárnap délután 3 órára halasztották. A közgyűlést a városház tanástermében tartják.

A rimaszombati Takarékpénztár, megyénk e legrégebbi, s kitűnően konszolidált pénztárosa mult hó 25-én esüdtörtökön tartotta meg 30-ik rendes évi közgyűlést saját helyiségében. A szép számban egybegyűlt részvényesek felkérésére az elnöki széklet Dapsy Vilmos nyugalmazott kuriai bíró foglalta el, kinek meleg hangu üdvözlését a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta. Azután dr. Szabó Samu igazgatósági jegyző felolvassa az igazgatóság évi jelentését, melyben az elismerés hangján emlékezik meg az intézet érdemeiben megőszült pénztárnokának Hudoba Sámuelnek, s az intézet hűséges öreg szolgájának Sallay Mihálynak a mult év végén történt nyugdíjaztatásáról. Az igazgatóság a felügyelő bizottsággal teljes egyetértésben javasolta a közgyűlésnek, hogy a Hudoba Sámuel 980 forintnyi nyugdíját évi 220 ftt pótlékkal 1200 ftt évi nyugdíjra egészítse ki. Továbbá hogy Eperjessy József könyvvivőnek évi 600 ftt nyi fizetése 200 fttal 800 ftra emeltesse fel. — A mult 1891-ik fizetést az intézetre nézve igen kedvező volt, s az évi zárlat az előző évről áthozott 1490 ftt 96 krral együtt összesen 31409 ftt 43 kr. tiszta nyereséget tüntet fel, mely összeg a részvényesek rendelkezésére áll, s annak felosztására nézve az igazgatóság és felügyelőbizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy 249 ftt kétes követelések leírására fordítsák; továbbá osztalék a részvényesek között minden részvény után 20 ftt, összesen 24000 ftt osztassék fel. Az ezek után felmaradó összegből 383 ftt 65 kr. az intézeti tisztviselők nyugdíjalapjának, 4000 ftt pedig a pót-

net lapjait, elmerülve annak eseményeiben, kisebb-nagyobb epizódjaiban; teszem fel egy macedoniai Nagy Sándor orvoság ivásnál, nem annak resignatióján esedálkoznak, de sokkal inkább azon, miképp tudott ez ember egy egész pohár keserű orvosságot egy hajtásra kiüríteni. Ime mint lesz a legkomolyabb dolog, sokszor naivan nevetségessé.

De maradjunk a jégen.
Miért akarom én jégre vezetni gondolataimmal a szíves olvasót.

Megmondom röviden. Hogy koresolyáznai tanítsam, nehogy mások által vezetettve jégre, orra bukjanak. Egyébiránt legjobb, őrizkedjenek kérem a jégtől és a hidegségtől, phisikai és morális értelemben egyiránt, különösen az ifju nemzedéknek adom ezt tanácsul. Mindkettő veszedelmes, nem székség talán bővebben magyaráznom miéért; tudó és szív forognak kérdésben.

Már pedig rég megmondta a jó öreg Kisfaludy Károly hogy: „a tag torok és jó tudó könnyen tiszteletre lármázhatják maguk iránt az előket.” Am tekintens körül aki nem hisz, és tegyen egy pár torokpróbát.

Van egy korszak életünknek, az élet örömei, gyönyörök, szóval a fénylő arany ifjuság kora. Boldogok, óh boldogok kik e korban koruknál nem korosabbak. Hiszen csak élet-vidor ifjuság lehet magva, egy élet-erős, tettgazdag férfi kornak.

Mulatságaiban kell megnézni az ifjuságot, mint a férfikor esekelményeiben.

De ni! máris ugy veszem észre, tovább-tovább okosodva, végre is bele vágok a sentimentalismusba, akár egy hajporos ó-német professor.

Jobb lesz itt megállnom. Célomat különben is elértem, sikerült jégre vezetni az olvasót, ami egyébiránt nem valami keresztényi s felebaráti cselekedett.

Itt vagyok kérem, meghajtom fejemet, türelemmel várom s viselem el az anathemák mindenféle nemét, hiszen türök és szenvedőké a mennyek országa.

A s m o d i.

tartalék-tökének növelésére fordítsák; ily módon a nyugdíjalap-töke 22845 ftt 14 krra, a póttartalék-töke pedig 24000 ftra növekedvén. Javasolja továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság, hogy az intézet tisztviselői között évi jutalmazásul 800 ftt osztassék fel, s a következő jótékony adományok szavaztassanak meg, és pedig:

1. A rszombati egyesült prot. főgymn. 300 ftt
2. A rszombati egyesült prot. főgymn. tápintézetének 20 ftt
3. A rszombati egyesült prot. főgymn. tanári nyugdíjalapjának 50 ftt
4. A rszombati kisedővő intézetnek 30 ftt
5. A rszombati szegények intézetének folyó kiadásokra 100 ftt
6. A rszombati községi fiúiskola alapítójának 20 ftt
7. A rszombati leányiskola könyvtárára 20 ftt
8. Rszombati iparos iskolának folyó kiadásokra 100 ftt
9. Rszombati iparos iskolának alapítójához 20 ftt
10. Megyei nemzeti pénztárnak 20 ftt
11. Magyar közművelődési egyesület rszombati körének 30 ftt
12. Rszombati és vidéke jótékony nőegyletének 30 ftt
13. Tompa Mihály Rszombatban felállítandó szobrára 100 ftt
14. Rszombati koresolyaegyletnek házipítésre 50 ftt

— S az ezek után felmaradó 1096 ftt 78 kr. a folyó 1892-ik év számlája javára vitessék át. — Mind-ezen indítványokhoz a felügyelő bizottság hozzájárul, s azokat a közgyűlés is egyhangulag, minden ellenmondás nélkül elfogadja s az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadja. Azután az igazgatóság-ból sorrend szerint kilépő tagok: Dapsy Vilmos, Nagy Ferenc, Terhes Pál és Tibély Zsigmond az igazgatóság tagjaival, s a felügyelő bizottságba pedig szintén az eddigi tagok: Baksay István, Dapsy József, Hamaliár Károly, Samarjay János, id. Sütő István, és Szabó József (tanácsos) újra megválasztatnak. — Végül napbiztosokul megválasztattak: id. Badányi Gyula, ifj. Badányi Gyula, Eszényi Gyula, Ethey Frigyes, Éva János, Fábry János, Fülep Benjámin, id. Gasko János, Institorisz Endre, Kemény Bertalan, Kerekes Dezső, Lengyel Pál, dr. Löcherer Tamás, id. Manzel József, Miskolezy István, Paczek Emil, dr. Ráróssy Gyula, Rásky István, Róth Lajos, Soós Ferenc építész, Stechl Kálmán, ifj. Sütő István, Szabó Károly, dr. Szabó Károly, Széplaky Lajos, Szontagh Károly, Szöllösy István kántor, dr. Veres Samu, R. Vozári Gyula, dr. Zehery István. — Miután dr. Szabó Samu a részvényesek nevében köszönetet mondott az elnöknek a gyűlés tapintatos vezetéseért a gyűlés az elnököt éljenzeve oszlott szét.

× **Athelyezés.** Dr. Schwartz Dezső es. és kir. katona főorvost f. é. május hó 1-ig terjedő időre áthelyezték Besztercebányára a 25 ik gyalogezredhez. A főorvos — ki rövid itt tartózkodása alatt a társaskörök rokonszenvét megnyerte — mult hó 29-én foglalta el új állomáshelyét. Távollétében a katonarorvosi teendőket Dr. Marikovszky István kórházi orvos végzi.

× **Ipartestületi bál.** Minden tekintetben sikerült bált rendezett február 28-án a rimaszombati ipartestület. Fényre, zajra nem multa ugyan felül az előző nap megyefeifusági bálját, de az erkölcsi siker tekintetében azzal kiállja a versenyt, a jótékonykezél elősegítésére nézve pedig messze felül mulja. Az egyszerű, becsületes iparosok ez ártatlan mulatságán a legfesztelembb jókedv uralkodott az egész bál éjelen, s Hollósy asszony a balánya tisztos szerepében igazán szeretetreméltó előzékenységgel igyekezett a fiatalság tánczkedvét ébren tartani, a mi a legnagyobb mértékben sikerült is. A rendezőség fáradhatatlan buzgalommal végezte teendőit, s nekik köszönhető, valamint városunk értelmes iparos közönségének, hogy a bál a legpéldásabb rendben, magyaros jóke-lvvel tartott egész reggelig. Tudósítónk a roppant nagyszámú bálí közönség között a következő asszonyok neveit jegyezte fel: Hollósy Józsefné, Stelkovics Istvánné, Kalla Mihályné, özv. Soós Józsefné, Smegner Károlyné, Káposztás Józsefné, Rábely Miklósné, Tóthy Istvánné, Szabó (Kozma) Józsefné, Réthi Szabó Istvánné, Soós Lászlóné, id. Simon Jánosné, Kovács Józsefné, Szabó (Kriston) Jánosné, özv. Molnár Jánosné, Tóth Pálné, özv. Percz Lajosné, Teleszniczki Edéné Dideczki Jánosné, özv. Almási Jánosné, özv. Profét Jánosné, Éva Jánosné, Juhász Jánosné, özv. Baranyai Józsefné, Kovács Andrásné, Réthy Andrásné, Lőkös Simon Juliska, özv. Mindszenty Bertalané, Rónay Gyulané, Szabó Józsefné Patay Erzsébet, Bolka Pálné, Kovács Zsigmondné, Rakottay Danóné, Trubint Lukácsné, Király Ferencné, Tomay Alajosné, Stolec Sándorné, Nagy Gáborné, özv. Percz Józsefné, Balázs Józsefné, Ujj Lajosné, özv. Bábonyi Tóth Józsefné, özv. Gőrgy Józsefné, Bombik Györgyné, özv. Csapó Józsefné, Majomy Józsefné, özv. Alberttha Károlyné, Steiner Salomonné. — A lányok közül: Hollósy nővérek, Kovács Anna és Juliska, Antzhauzer Irma, Smegner Boriska, Tóth Rózsa, Rábely Katizza, Csapó Erzsike, Káposztás Juliska, Majomy Juliska, Percz Mariska, Tóthy Boriska, Soós Jolán és Margit, Rózsa nővérek, Dideczky Gizella, Almási Ilonka, Teleszniczky nővérek, Fodor Juliska, Szabó Mariska, Komjáthy Juliska, Balázs Erzsike, Kollmann Mariska, Kondék Margit, Seres Mariska, Sándor Teréz, Eszrényi Erzsike, Molnár Mariska, Simon Juliska.

A helybeli ált. temetkező egyesület évi rendes közgyűlést f. évi február 21-én tartotta meg. Az évi jelentést szintén a lefolyt két év alatt tagjainak létszáma 740-re szaporodott. Az 1890. és 91-ik évben elhunyt 4 tag. Bevétele volt 702 ftt 09 kr. kiadás 329 ftt 23 kr. A tartaléktöke 1891. decz. 31-én 372 ftt 86 kr. A 40 ftt temetősi jutalék tekintettel a tagok számának rohamos emelkedésére — 50 ftra emeltetett. —

A kompanista. Lapunk legutóbbi számában e ezímen egy közlemény jelent meg, mely két vizálykodó kereske-lő üzleti perpatvarkodásáról tréfás hangon emlékezett meg. Miután e közlemény — mely különben a esendőség hivatalos jelentése nyomán iratott — félreértésekre szolgáltatott alkalmat s Humay József ur — az egyik érdekelt fél — igazságának érdekében szerkesztőségünk előtt kimerítő felvilágosítással magyarázta meg a kérdéses ügyet: — mi szívesen hozzuk köztudomásra, hogy a Humay ur kereskedői renomé-ja minden kétségen felül áll s örömet fogjuk annak idején közölni a járásbírósg által elítéletét is, mely ez ügy bírói eldöntésénél Humay urnak igazságot fog szolgáltatni.

Rimaszombati izr. ifjuság jótékonykezélű zárt-körű tánczesélye, melyet folyó hó 5-én a Három Rózsa nagy termében rendeznek, az eddigi jelek szerint szépen fog sikerülni. Legalább erre enged következtetni az a nagyfoku érdeklődés, melyvel a mulatság iránt mindenfelé viseltetnek. Tombola-jegyek már alig kaphatók; a nyerepménytárgyak igen csinosak. Remélhető, hogy a mulatság jól fog jövedelmezni a jótékonykezél javára.

Nyilvános számadás a rimaszombati ált. ipartestület által 1892. évi február 28-án rendezett tánczesély bevételeiről. Bevételei:
Belépti jegyek és adományokból — — 166 ftt 47 kr.
Felülfizetésekből — — — — 61 ftt 10 kr.
Miskolezy István ezukrász ur által adományozott torta kisorsolásából — — 26 ftt 36 kr.
Összesen — 253 ftt 93 kr.
Kiadás — 111 ftt 71 kr.
Maradvány — 142 ftt 22 kr.

mely összeg fele része a helybeli alsófoku iparos tanoncziskolai-alapítókéhoz esatolás végett a városi pénztárba befizetett, a másik fele része a testületi alapítókéhoz esatolatott. Felülfizettek: Hollósy Józsefné urnó 25 fttot, Szabó József (elnök) 3 fttot, Lőrinczy György 2 fttot, Hollósy József 1 ftt 80 krt., Kalla Mihály 1 ftt 40 krt., Benyó Béla, Máriássy Gyula, Csizsár László, Kriess Viktor és Amzhauser K. 1 ftt. 20—1 ftt 20 krt, Szontagh Károly, Mihályi Lajos és Gees István 1—1 fttot; Smegner Károlyné asszony 80 krt.; Rábely Miklós, Kovács Zsigmond, N. N. Teleszniczky Eduárd, özv. Soós Józsefné asszony, Bombik György és ifj. Steiner M. 60—60 krt.; Rónay Gyula, özv. Mindszenty Bertalané asszony, Kóuth Lajos, Király Ferenc, Boljay Pál, özv. Molnár Jánosné és Esztrényiné asszonyok, Éva János ifj. Stelkovich István, Tomay Alajos, Rakottay Danó, Trubint Lukács 40—40 krt.; Fráter Samu 30 krt.; Rosenauer Ervin alezredes, N. N. badnagy, Chászár Andor, Stolec Zsigmond, ifj. Kovács István, Varga Lajos, Kubosi János, Leesó András, Dienes József, Magyar Pál, Gombkötő Albert, Tárjányi Ferenc, Patzek Emil, Percz Samu, Hámos Aladár, Barua Imre, Wikonkál Henrik, Simko Nándor, N. N. Szabó János, Szabó István (réti), Andrássy László, Horváth József, Klauzer János, Stolec Lajos, N. N., Banyák István, Kubik Ferenc, N. N. Majomy József, N. N., Percz József, ifj. Csapó János, N. N., ifj. Manzel József, Dániel Ferenc, ifj. Hreška János, Szabó Józsefné asszony, Seres László, Lengyel Samu, Institorisz Endre, Törköly József, Ottoropez Mátás tűzmeister, N. N., N. N., és Pollák N. tűzesterek 20—20 krt. — Adományait beküldötték Dr. Bernát István miniszteri titkár úr 5 fttot, Soós Ferenc (ács) 2 fttot, Zachar Gusztáv, Tóth Péter, Soós László és Szeverényi János 1—1 fttot. — Midőn ezen számadást a nyilvánosság elé bocsátom, nem mulasztatom el, hogy köszönetet mondjak első sorban Hollósy Józsefné urnónak, ki a balányai tiszt elfogadása és szeretetreméltó betöltése s áldozatkészsége által az estély erkölcsi és anyagi sikerének biztosítása körül fáradhatlanul közreműködni, továbbá azoknak, kit a jótékony kezélhez felülfizetéseikkel és adományaikkal járulni szívesek voltak; végre a rendező bizottság tagjaiknak és elnökeinek, Wikonkál Henrik városi műkertes, Soós László testő és ifj. Lakatos István uraknak a terem díszítés körüli díjtalan fáradozásaiért, valamint Lőkövi-Lipót urnak, ki a szükséges díszleteket szintén díj nélkül átengedni szíves volt. — Rimaszombati, 1892. martzius 1-én. — Szabó József, test. elnök, Varga Lajos, pénztárnok.

Varmegyei ujdonságok.

A tavaszi közgyűlést folyó hó 26-ik napján fogja megtartani a vármegyei törvényhatósági bizottság.

× **Uj polgármester.** Rozsnyó város polgármesterévé a városi képviselők közgyűlése e napokban Sziklay Gézá-t választotta meg. A gyűlésen Bornemisza László alispán elnökölt, kinek a gyűlés tapintatos, lelkiismeretes vezetéséért dr. Markó Sándor kir. közjegyző szép szavakkal mondott köszönetet. Ugyanezen gyűlésen Strompf Ignácot a leköszönt eddigi polgármestert városi ügyészé választották meg.

× **Érékeny vesztés** érte megyénk egy köztisztelőben álló családjával gazdaközönségünket is, s e helyen szomoruan emlékezünk meg a megyei gazdák egyik kiváló prototípjéről, ki sok évi becsületes munkásságával, — melynek jó részét a közpályán fejtette ki — maradandó érdemeket szerzett magának. Id. Valovits Ferencz, a Coburg hercegi uradalom nyugalmazott gazdatisztje ez, ki tisztét körülbelül 50 éven keresztül mintaszerű becsületességgel töltötte be, s a gazdaság terén szerzett alapos szakismereteit több ízben igénybe vette a megyei gazdasági egylet is. 77 éves korában Rimaszócsen hunyt el a nehéz munkában elaggott férfiú f. hó 28-án, s márczius 1-én nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Béke hamvaiba.

× **A gömörmezei ifjuság bálja.** Lezajlott az elite-bál, melyről a fama már előzőleg megverszerte szótében hirdette, hogy három napig fog tartani, s hogy lesz akkora vigasság, amilyen csak a meseben van — no meg nagy városokban. Az egész megye előkelő társadalma nagy várakozással nézett a mulatság elé; tudták előre, hogy az öreg „Három Rózsa” dísztermében még nem fogadta annyi fény és pompa az egybeseregülő mulatozó közönséget, amennyit a február 27-iki bálon a megye jeunesse-dorée-ja ki fog fejteni. Ez igaznak is bizonyult, s a rendezésben és táncban egyképp fáradhatlan rendezőség élén Draskóczy László bizottsági elnökkel — méltán megérdemli az elismerést. — Már 8 óra után megélenkült a „Rózsa” környéke. A tőter sarkán két magas oszlopon nyugvó edényből feltűró hatalmas lángnyelvek s a kapubejárat felett elhelyezett transparent, melyen fénylő nemzeti színű betűkkel „Isten hozott” felirat díszlett, — eszalogatta a néző közönséget. A kapu alján két díszbe öltözött megyei hajdu jelezte az est jelentőségét, hogy ma a megyei ezímer alatt sorakozik és mulat az aranyifjuság, a vármegye társadalmának színe-java. Egymásután robtogtak elő a díszes magánfogatok, melyekből fényes toillettek s elegáns frakkok tündeztek elő. — A lépcsőházban meglepte az érkezőket az izléses díszítés: a lépcsőket s a falakat gyönyörű szőnyegek fedték, a bejáratot déli növények díszítették. Itt fogadta a hölgyeket a rendezőség, melynek tagjai széles szalagjelvényt visel-

tek aranyozott monogrammal. A keleti minta szerint pazarul díszített nagyterem gyönyörű látványt nyújtott. A csillárok felett óriási japáni ernyőket forgatott a lángok terjedő melege. A falakat esinos legyezők, drága szőnyegek, a padokat aranyrojtokkal díszített piros bársony takarók borították. A díszítés elég ékesszólással dicsérte az intéző Lőkövits L. jó ízlését. A terem fényárban úszott, s a tündöklő fény szinte visszaverődött a sok szép női arcz elégedett, boldog mosolyában. . . . A bejáratnál szemben a lady patronesse és környezete részére díszes, nehéz szőnyegekkel fedett emelvény volt felállítva, mely valóságos kis ligetet képezett, körül délszaki növényekkel; benn pedig helyet fogtak a szép válogatott elővirágok, a bálanya környezetével s védő szárnyai alatt az ifjú női nemzedék. A tribune felett a bálanya családja ezimere, valamivel magasabban a magyar korona, — két szélről a király és királyné domborművi képével díszítették a nagy pompával berendezett terem falát. 1/2 10 óra tájban már együtt volt az előkelő, díszes közönség, s ekkor jelent meg a lady patronesse: Marton Jánosné szül. Bornemisza Anna uszályos rózsaszínű selyem ruhában, melyet behimzett feccék díszítettek. A zenekar felharsanó tussal fogadta, a figyelmes rendezőség pedig nagy virágcsokorral lepte meg a bálanyát, ki megszokott szeretetreméltóságával fogadta a tisztelgéseket, s előkelő egyszerűségében valóban bájos jelenség volt. Környezetében voltak: Hámos Lászlóné havasi gyopárral díszített gyönyörű fekete merveilleux ruhában hosszú uszályllyal, Bornemisza Lászlóné fekete selyem uszályos ruhában bordeaux tollprém díszel és Kubinyi Aladárné elegans fekete selyem uszályos toletteben; a férfiak közül: Hámos László főispán, Rosenauer József tüzérezredes, Kubinyi A. kir. ügyész — Megkezdődött a tánc s a fiatal párok valódi animozitással ropták az első eserdást. Azután jöttek a körtáncok, négyesek a fáradhatatlan fiatalság nem lankadó buzgósággal lejtette ezeket is. — A táncrend igen izlően kiállított plüskötésű esinos könyvecske volt, középen aranyozott G. I. B. monogrammal (gömörmegeyi ifjúsági bál.) Belül aranyozott karton papírosnival a tulajdonképeni táncrend — a rendezőség névsorával. A könyvecske vastag selyemzsinóron függött s kapocsal derékhöz illeszthető volt. A szünóra alatt mágnesia-fény mellett vonultak a kaszinó nagytermébe, hol Palócz válogatott magyar nótákkal szórakoztatta a nagy társaságot; aztán újult erővel, újult kedvvel ismét a tánchoz fogtak a párok, s úgy látszott, hogy ez a tánc sohasem akar véget érni. Talán még most is táncolnak. — A díszes hölgykaszoruban ott láttuk: Bornemisza Lászlóné, Fáy Pistáné, Hámos Lászlóné, Hámos Zoltáné, Kubinyi Aladárné, Losonczy Antalné (Budapest), Madarassy Dezsóné, Máriaassy Lászlóné, Máriaassy Gizella, Molnár Józsefné, Molnár Lajosné, Pföbné, Polgáry Károlyné, Szelezky Dénesné, Szeredinszky Sándorné, Soltész N. Kálmáné, Sztaniszlavszky Adolfné, Szentmiklóssy Kálmáné, Török Bálintné, Vajda Andorné, Vajda Istvánné urnókat; továbbá: Bihary Izabella, Diószeghy Pirokska, Fái Margit, Hanvay Ilona és Mathild, Kubinyi Mariska és Ilona, Madarassy Ilona, Molnár Margit, Polgári Iza, Pongrácz Mariska, Szelezky Jolán, Szentmiklóssy Gusztika, Török Aranka, Éva és Sára, Vajda nővérek — urhölgyeket. — A mulatságnak másnap este a kaszinó termében folytatása volt, mely kedélyesség dolgában csaknem felülmulta az igazi mulatságot; a táncot sok hével folytatta a fáradhatatlan fiatalság. A mulatság a bálanya termében ért véget, hol a házaszszy "igazi magyaros vendégszeretettel látta a jökevény társaságot.

Esküvő. Feledi Mariskát, a rozsnói társaság egyik kiváló szépségét február 29-én délelőtt vezette oltárhoz Király Béla barokk uradalmi főerdész. Az esküvő díszes közönség előtt tartatott meg a rozsnói ág. ev. templomban.

Egy öreg kurucz halála. A mai generációból kevesen emlékeznek már arra az öreg kuruczra, ki február hó 17-én este gortva-kistaludi ódon magányában örök álomra hunyta le 86 esztendő szeit Lőkös István volt ez a derék öreg, a régi jó megyei élet egy rokkant harezosa, az örökre emult táblabíró világ híres kortese, ki a modern nemzeti élet felvezdültével önként visszavonult a nyilvános élettől, melybe ősi magyar kis-nemes egyszerűsége sehogy sem tudott beilleszkedni. 1867-től ősi lakának roskadozó tornáczán szidta a kormányt, még 48-ból maradt sötétkének nemzetőri ruhájában el-ellátogatott a templomba, de a falu hatrából alig mozdult ki. Mit is keresett volna itt köztünk? Torzonbors kuszált, vastag bajuszával, Kossuth-szakalával, durva kordován eszmaájával morgó eleven ellentéte lett volna a mi lak-ezipes, inasszakálú idegen divatunknak! A jó öreg eszedesen szenderült jobblétre, keserű hitében annak, hogy az ő ideje, kora, egyaránt végkép lejárt. Kortársa, rokona volt Adorján Boklászárnak, megyénk egykori jeles tollú írójának, kit a hályvnyozásig szeretett. Nyugodjék békével!

Új vashid a Rimán. Az állmvasutak kérvénye folytán, évi f. február 25-én helyszíni szemléés tárgyalás tartatott Feleden a feledi vasuti nagy fahidnak vasszerkezetű első rangú hidra való átépítése iránt. — A bizottság vezetője az alispán akadályoztatása folytán Lukács Géza t. főjegyző volt. A tárgyaláson részt vettek: Balogh Gyula min. osztálytanácsos, Juraskó Jakab kir. főmérnök, László Gyula vasuti mérnök, Ledniczky Péter osztálymérnök, Fenyves Miklós mérnök, Dráskóczy László főszolgabíró, Feled község előjárósága és érdekeltsége. — Az előterjesztett mérnöki tervezetek és számítások, valamint a helyszíni szemle alapján megállapították, hogy az új vashid két — összesen 60 méter — nyílással kö pillérekre építtessék és így a mostani fahidnál mintegy 5 méterrel lesz bővebb a nyílás, mi által a Rima árvice a hidon át normális lefolyást fog nyerni. Hallomás szerint a vashid még ezen év folyamán ki fog épülni.

Felolvasó estély. Az oszgyáni ág. hitv. ev. egyház, ez év folyamán építendő új iskolája költségeinek fedezésére, lelkesze kezdeményezése folytán folyó évi február hó 21-én egy minden tekintetben jól sikerült, tombola és táncmulatsággal egybekötött — felolvasó estélyt rendezett. A községi ovoida tágas helyisége, mely ez alkalomra esinosan feldíszítettett, csaknem szünek bizonyult a mulatni, szórakozni vágyó közönség számára. Az egyház lelkesze — Kemény Lajos — nyitotta meg az estét „Mi lesz az én első iskolámból?”

ezimű humoros eszegetésével, melyvel általános derült hangulatot kelte a jó kedvnek alapját vetette meg. Majd a helyi dalárda énekelte, Timár István kántortanító szakavatott vezetésével, dicsérettel érdemlő siserrel Lányi Ernő hazafias Kossuth-dalát, melynek véghangjainál ismét a lelkesz lépett a felolvasó asztalhoz, s nagy tetszés közt olvasta fel: „A völgy mátká párja” című regé költeményét. Erre ismét a dalárda zengte el szépen, szabatosan a „Hymnust” s ezzel az estnek felolvasásra szánt része véget ért. Általános jó kedv mellett indult meg most a tombola játék, melynek végén felvillanyozott kedélyvel perdült pörge táncra a fiatalság, s szölt a hegedű, pezsgett a jökevény kivilágos kivirradtág. A rendezőség nemcsak törekvését szép anyagi s erkölcsi siker koronázta. Hogy a jó kedv hamisítatlan erővel gyöngyözött, a drága „hamis” bor mellett, szolgáljon bizonysgaul ez a kis „klappanczok”, melylyel a számadást a helyszínen rögtönösen a pénztárnok bemutatta:

Bevételtől 61 forint és 43 x-et jegyzünk.
Kiadás ba pedig 10 pengőt és 43 kr. tettünk.
S összeegyeztetve a minust és a pluszt,
Nyilvánosság előtt nem csinálunk „suskust.”
Hogy a tiszta haszon itt csak forintra megy,
A melynek a száma ropogós hatvanegy;
Igy számolta össze versben a pénztárnok,
Senki ne mondhasa, hogy ő esalfa, — álnok! —

Az erkölcsi sikerről majd máskor zeng a krónika, most csak azt a hangosan nyilvánult ohajjást jegyezzük ide, „báresak ezen első felolvasásnak folytatása volna!” Hát hisz ez a jámbor szép ohajjás még teljesülhet is! A nemes ezéla — nemes áldozatkészséggel fizettek felül: Hamalfár Károly egyházfélygelyő 10 frt, Báró Luzsánszky Henrik 2 frt, Szakall Ferencz 2 frt, Malatinszky Ferencz 1 frt, özv. Janszky Volny Mária 1 frt, Hamerszky Ede 1 frt, Horkovics Gyula 1 frt, Okolicsányi Gyuláné 60 frt, Horváth Panna 80 frt, Horváth Sarolta 80 frt, Kemény Lajos 60 frt, Molnár János 10 frt, Timár István 10 frt, Imre György 20 frt, Udvardy József 5 frt, Szántó György Rozsdás 10 frt, Dorók István, Ungár Bernát, Szabó Lajos, Zbell Imre, Dorók András, Timár János, Mispál Józsefné, Mihalik Mihály, Babulya István, Kis György Gönczi 10—10 kr-ával, Rozsán József, Tóth György Simon, Sipos András, Tót János Vincze, Galát János, 20—20 krajár, Klein Herman 40 frt, Borics István 40 frt, Luszátig Farkas 30 frt, Szalay Mihály 40 frt, Garay Márton 1 frt 20 kr. Hála és köszönet érte az egyház részéről. Végül nem lehet hálás elismerés nélkül meg nem emlékezni azon lelkes nőkről, kik a szép siker létre jöttén oly szívesen fáradoztak. Okolicsányi Gyuláné, Horváth Panna, Horváth Sarolta, Kemény Lajosné hölgyek, szeretetreméltósága és Tamár István tanító ur — ügyhuzgalma előtt teszi le az egyház hálaja s elismerése szerény nefelejesét s nekik adja át megköszönetét a rendezőség.

Halálozások. Karneval hercege esörgő sapkája nyugolomba vonul s míg a letúnt farsang kellemes emlékeivel foglalkozunk, megzavarja azt a fájó érzés, melyet a hozzánk érkező gyász hírek keltenek. F. hó 1-én elhunyt Lengyel Irma, a bátkai körjegyzőnek 17 éves szép leánya. Megelőzte őt a hosszú, végtelen utban a 26 évet élt Pótrez Béla m. kir. posta- és távirólist, ki még nem rég városunknak szerénysége és becsületessége révén egyik ismert alakja volt. Kötelességűdó, pontos és igyekvő hivatalnok volt, kit tisztársai mindig becsülték. Súlyos betegség döntötte ágyba egy év előtt, s a fiatal, erőteljes ember szervezetét megtörte az emésztő kór. Balogon halt meg, s nagy részvét mellett temették el.

A jó szomszédok. Kopaszfejű, elaggott bőlesek már régen megállapították azt, hogy nem jó az asszonyval kikötni, de még az ő ügyes-bajos dolgukban beke-bíróként szerepelni is veszedelmes dolog. Körülbelül ezen a nézetben van most már a 78 éves oszgyáni Borlás János is, ki azt hitte, hogy neki már koránál fogva is joga van a ezivakodó asszonyok közé békeltetőként állni. Mint alább kiténik a hevesebb vérű asszony épen nem kellemetes módon ábrándította ki a jóakaró öregot ebből a hitéből. Oszgyánban történt m. hó 24-én, hogy Borlásné valami esekélyesség miatt összekapott szomszédjával Udvardy Józsefnével. A nagyhangú ezivakodás már veszedelmes mérvet öltött, mikor a lárma a öreg Borlás kidöcögött az udvarra, hogy lecsilapítsa a dühöngőket. Alighogy hozzátögett a békeltetés haláttan munkájához, kedves szomszédasszonya Udvardyné neki esett, s rázúdította ősz fejére nemesak az öreg, de még a szepapja büneit is, válogatott szitkokkal és átkozódással illusztrálva féktelen kifakadásait. Az öreg kijött sodrából, s mikor az asszony állítólag felé rontott, megfordult, hogy a közelében lévő kapát felkapja; a dühöngő némben ebben a pillanatban a nála levő baltával teljes erejéből az öreg felé sújtott, s a bal lapocza táján hatalmas „folytonosságihányt” idézett elő. Az öreg összeesett, az asszony pedig visszahökölt s az ijedségtől csaknem elájult. Borlás aztán esti 9 órakor vérbe-fagyva hozták a helybeli közkórházba, hol a hatalmas vágott sebet összevarták s miután nemesebb szerveket a csont miatt nem érhetett a vágás, valószerűleg hamarosan felépül, de az asszonyoktól bizonyára örökdeni fog, nehogy öreg napjait még egy ilyen incidens keserítse meg. A királyi ügyészség különben ez ügyben hír szerint megindította a vizsgálatot.

Borzasztó szerencsétlenség történt e hó 25-én Hosszszón. Kankalya András ugyanis elment Groszmann Adolf szatócsához 6 kr. ára puskaporért. A szatócs épen ezigaretáztott és azt letevén, beszélgetve mutogatta Kankulyának, hogy mennyit ad 6 és mennyit 3 krajárért. Véletlenül azonban egy-két puskaporszem az égő ezigaretárhoz gurult és attól tüzet fogott, mitől aztán az asztalán levő 2 esomó és a Groszmann kezében volt 1/2 Kgr. puskapor végtelen nagy robajjal felrobant. A gáz az ajtót és ablakokat messze hajította az udvarra. Ez volt a szerencse. Mert a gáz kivonult s ök egy sarokba dobatvan menekültek meg a biztos haláltól. Így is megemlégetik vigyázatlanágukat, mert a ruha mindkettőjükön meggyulván, egész testükön, de különösen arczukon borzasztó égési sebeket szenvedtek s nem egyhamar hagyják el az ágyat.

Tűz volt Hárskúton, még a mult hó elején, mikor a Balázs Józsefnek, özv. Balázs Imrénének és Páldéak Józsefnek házaik égtek le. Csütönken pedig a

Gregor János háza lett a lángok martaléka. Az épületek mindkét helyen biztosítva voltak a Fonciérnél.

Beszámoló a jöteknyczélú mulatságokról. Egy-mást érik a hozzánk beküldött számadások, melyek a jöteknyczélú adományok nyugtául is szolgálhatnak. Ezek kapcsán a rendező-bizottságok meleg hangon mondanak köszönetet a jöteknyczél érdekében kifejtett áldozatkészségért. Lapunk szük tere nem engedi, hogy e köszönetnyilvánításokat egész terjedelmükben közöljük; a tudósítások lényegét ezekben adjuk: A jolsvai agglégények mulatságán a bevétel volt: 80 frt; ebből felülfizetés: 13 frt; az előirányzott költségből maradt 3 frt, összesen 16 frt, mely átadatott a jolsvai műkedvelő társulat alapjának növelésére. A kiadás: 156 frt 22 kr. volt. Felülfizettek: ifj. Czirbesz Soma, özv. Csernok Antalné, Kuna Aurél, Jaczko Luczán, Jureczky Bertalan, Bazilidesz Gusztáv, Kachelmann Valter, Remenyik Ede egyenként 1 frtot, Vashegy József 3 frtot, Koeh Imre 2 frtot, Összesen: 13 frt. — A Tamásfalva község előjárósága által mult hó 28-án az ottani kisedovoda költségeinek fedezésére rendezett és kitünően sikerült mulatság tiszta jövedelme a felülfizetésekkel együtt 26 frt 74 kr. volt. Felülfizettek: Farkas Abrahám 1 frt 60 kr., Máriaassy László 1 frt 60 kr., Szomor Kálmán, Lévai Andás, Takács István, Szvetics Ferencz, Madarassy Zoltán egyenként 60 kr., Földi János, Gyureso Györgyné, özv. Zatrokné 20—20 kr.; özv. Kovács Ferencz és Szalontai Samu 10—10 kr.

A likéri kaszinó február hó 20-án tartott táncvígalmának összes bevétele a felülfizetésekkel együtt volt 159 frt 20 kr. Kiadás volt 71 frt 92 kr. S így tiszta-jövedelem maradt 87 frt 18 kr. Felülfizettek: Dr. Lórech Ede 10 frt, Fáy Gusztáv 10 frt, Knöpfel Károly 3 frt, Maléter Albert, Rásztóczy Pál, Somogyi Lajos, dr. Bleyer Leó, Porubszky Imre, Klániczay László, özv. Malatinszky Klema, Bőrczy Elek, Szentpétery Géza, Pazár Gusztáv, Thomka László, Qualin Ferencz 2—2 frtot, Kelemen János, Czéner Pál, Mirka Károly, Sölez Miksa 1—1 frtot, X. Y. 20 kr. Összesen: 51 frt 20 kr.

Nyilvános köszönet. ifj. Feledi András a feledi ev. ref. egyház gondnoka levelet küldött lapunkhoz, melyben egyháza nevében hálás köszönetet mond az alábbi nemes szívű adakozóknak, kik a mult évben épült feledi ev. ref. iskola építési költségeihez hozzájárultak. És pedig: Borbély László 2 frt, Báró Nyári Sándor 3 frt, Sárközy Gyula 5 frt, Török Bálint 2 frt, Fornét Jenő 2 frt, Dráskóczy László 2 frt, Pólus János 10 frt, Szakall Barna (Losoncz) 6 frt, Kovács József ügyvéd (Fülelek) 2 frt, Feledi kaszinó-egylet 10 frt.

Vegyes hírek.

Ferenczy István, a jeles első magyar szobrász, városunk nagynevű szülöttjének születése századik évfordulójára (1792. február 23.) alkalmából esinos életrajzi tanulmányt írt a „Budapesti Hírlap”-ba Findura Imre. A szép tanulmány jellemzi Ferenczyt, nemes pályájának különböző phazisaiban, küzdelmét a művészet töretlen útján, s örökbecsű alkotásait felsorolja a művészeknek, ki nemesak saját lánglelkének alkotásait, de Izsó Miklósban — ki tanítványa volt — kitünő utódot is hagyott az utánuk jövő szobrász-generációnak. A tanulmány méltó feltűnést keltett széles körökben nemesak tárgyának érdekességénél, de szép feldolgozásánál fogva is, s igaza van a jeles tollú írónak, midőn előszavában azt mondja, „hogy száz esztendő valóban megérdemli, hogy az ember mint valami utcséli határkő-láttára, egy percze megálljon s visszatekintsen arra a pályára, a melyet a vándor ezer viszontagság között futott meg.” Ferenczy, a viszontagságos vándor, kinek pályabérkoszorujába Findura tanulmányával egy ékes viráglevelet fűzött.

Előleptetes. Papp Árpád miniszteri fogalmazót — városunk jeles fiát — a királyi miniszteri titkárrá nevezte ki. Szívvel gratulálunk a jól megérdemelt előleptetéshez!

Mentelmi ügyek a képviselőház előtt. A mult országgyűlésről két mentelmi ügy jött át elintézés nélkül az új képviselőházhoz. Mindkettő Kubinyi Géza képviselő mentelmi jogának a felfüggesztését ezéolta. Kubinyi Géza a mostani képviselőháznak is tagja levén, ezen ügyek már legközelebb át fognak tétetni a háznak megalkult mentelmi bizottságához. (P. H.)

Vona:kisiklás. Mint bennünket Bannrévől értesítenek, oda a Miskolc felől közeledő esteli vonat vasárnap másfél órai késéssel érkezett, mivel a borsodmegeyi Vadna állónason kisiklás történt. Emberéletben kár nem esett. A szerencsétlenség okául nem a személyzetet, hanem a nagy forgalmat közvetítő pálya elhanyagolt állapotát tartják.

A művészetek állapota a római eszásárság fénykorában. Ily című munkára köröz előfizetési felhívást dr. Bozóky Alajos, a nagyváradi királyi jogakadémia igazgatója. E mű megkésztése a Római Világ ez. két kötetes munkának, de magában véve is önálló egészet képez. A 10—11 nyomtatott ivre terjedő kötetben a szobrászat, építészet, festészet és zeneművészetek állapota van rajzolva, még pedig a régi remekírók műveiben elszórtan található, tehát egykoru feljegyzések alapján. A tanulságos munka főleg tanítványok, olvasóegyletek, sőt bármely művelt ember könyvtárában lényegpótló lesz. Előfizetési ára 1 frt 20 kr. bérmentes küldéssel együtt. Az előfizetési pénzeket vagy a megrendelések legkésőbb folyó évi márczius hó 15-ig a szerző ezimére Nagyváradra küldendők.

Szerkesztői üzenetek.

W. K. Dobsina. A szegényügy ez. eziket köszönettel vettük, s várjuk a jó alkalmat, mikor actualissá válik a kérdés, s akkor rögtön felhasználjuk. Elvünk a szerkesztésnél az, hogy a vezérezik mindig azon kérdéssel foglalkozzék, mely legjelentékenyebb azok között, miket a hét eseményei felszámra vetnek. Ez az actualitás, melyhez egy heti lapnak még inkább alkalmazkodnia kell, mint a napi lapnak, ha a közélet há krónikája kíván lenni. Azért kérünk egy kis türelmet, és szíves meakasságát kérjük továbbra is.

P. A. Nagy Körös. Köszönjük a becses küldeményt, s legközelebb felhasználjuk, azután a másolatot visszazármatatjuk. A legújabb örömhöz, mit egy jól megérdemelt előleptetés okozott, szíves üdvözléssel gratulálunk!

Piaci árak

Rimaszombatban, 1892. évi február hó 27-én tartott heti vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenként
Tiszta buza	10.00— 9.70	8.00— 7.80
Feles buza	9.50— 9.30	7.30— 7.00
Róza	9.50— 9.30	7.30— 7.00
Arpa	6.50— 6.00	4.30— 4.00
Zab	6.00— 5.80	2.20— 2.00
Kukoricza	6.30— 5.80	4.50— 4.00
Krumpli	0.00— 0.00	3.00— 2.70
Köles	10.80— 10.50	8.00— 7.80
Széna kötve	2.60— 0.00	0.00— 0.00
Takarmány szalma	1.60— 0.00	0.00— 0.00
Alom-szalma	0.80— 0.00	0.00— 0.00
Zsúpszalma	2.00— 0.00	0.00— 0.00

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**
Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Nyílt-tér.*)

ÉRTESETÉS.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítjük, miszerint **ujdonságok** eredeti angol-, francia és belföldi szövetekből raktárunkra érkeztek, melyekből a minták, ugyszintén a most nagy kedveltségnek örvendő londoni divat formái **tolyó évi márczius hó 3-tól 5-éig Rimaszombatban, a Három Rózsa vendéglőben** megtekinthetők és ugyanott ez idő alatt mérték szerinti rendeléseket jutányos árak mellett elfogadunk.

Steinfeld és Fischer
férfi-szabó üzlete Miskolczon.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Lakás falun eladó

gömörmegyei Jánosi községben, Rimaszombat várossal tőzsomszedságban. A ház kényelmes, tágas 5 lakszobával és egyéb kellő helyiségekkel, falu végén, izlésteljes és erős, villámhárítóval ellátott építmény, — diszbokrok és gyümölcsfákkal beültetett tágas udvarral, melyen melléképületek és a legjobb vizet tartalmazó kut van; ebből nyílik a 3200 □ öles veteményes és gyümölcsös kert. A helység postahivatallal és vasúti állomással bir. A vevők P. E. cím alatt levelezhetnek magával a tulajdonossal. — Utolsó postaállomás: **Jánosi, Gömör-megye.**

Eladó.

Tiszolczon a főtéren egy üzleti helyiségül felette alkalmas boltihelyiségből, három szobából, konyha, kamarából, mézársekből, három nagy pinczéből s megfelelő mellékhelyiségekből álló, **szilárdan épült ház**, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál **ifj. Járossy Endre** Tiszolczon.

MÉSZ.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség be-eses tudomására adni, hogy 1891. év december hó 1-ső napjától a **Nyústyán-Likéri vasúti állomáson**, folyton működő **mészégető kemenczék** állítottunk fel. — Felhívjuk a **gyáros, építőmester** és **vállalkozó** urak figyelmét, hogy az év bármely szakában ezé-günknel a **legjobb minőségű oltatlan meszet** kaphatnak.

Megrendelések **Rimaszombatban Jakovetz Alajosnál** Andrászi-ut 6-ik szám alatt eszközölhetők. — **Árjegyzékkel** kívánatra ingyen és bérmentesen bárkinek szolgálunk.

Rimaszombat, 1892. január 10.

Tisztelettel:

4—* **OSZTRICZA MÁRTON.**
JAKOVETZ ALAJOS.

FÁY VIKTOR urnál

PUSZTA-BODOLLÓN

fedez: Oho II. telivér angol mén; apja: Old-England, anyja: Zuleika II. egy kanczát 10 frtért s lovásznak 1 frt.

Legendy János.

Vérpiros narancs.

A világ ezen legzamatosabb narancsának száza 2 frt 50 kr. 3 frt és 4 frt.
Legszébb válogatott narancs száza 5 frt.
Vidékre: a gyümölcs nagysága szerint 35—40 darabot tartalmazó 5 kilos posta-kosarakban, fagymentesen csomagolva.

5 kilos posta-csomag	Vérpiros narancs	1 frt 80 kr.
	Messina sárga narancs	1 frt 40 kr.
	Jaffa óriási narancs	1 frt 50 kr.
	Czitrom szép tartós	1 frt 40 kr.
	Alma, erdélyi nemes faj	1 frt 30 kr.
	Maroni, görzei gesztenye	1 frt 30 kr.
	Carloli olasz 5—6 rózsá	1 frt 30 kr.
	Idei máltai burgonya	1 frt 20 kr.
	Datolya világos	— frt 70 kr.
	Datolya francia	1 frt 50 kr.
Kilója	Czukros francia gyümölcs	1 frt 80 kr.
	Malaga szőlő	1 frt 50 kr.
	Para dió	— frt 60 kr.

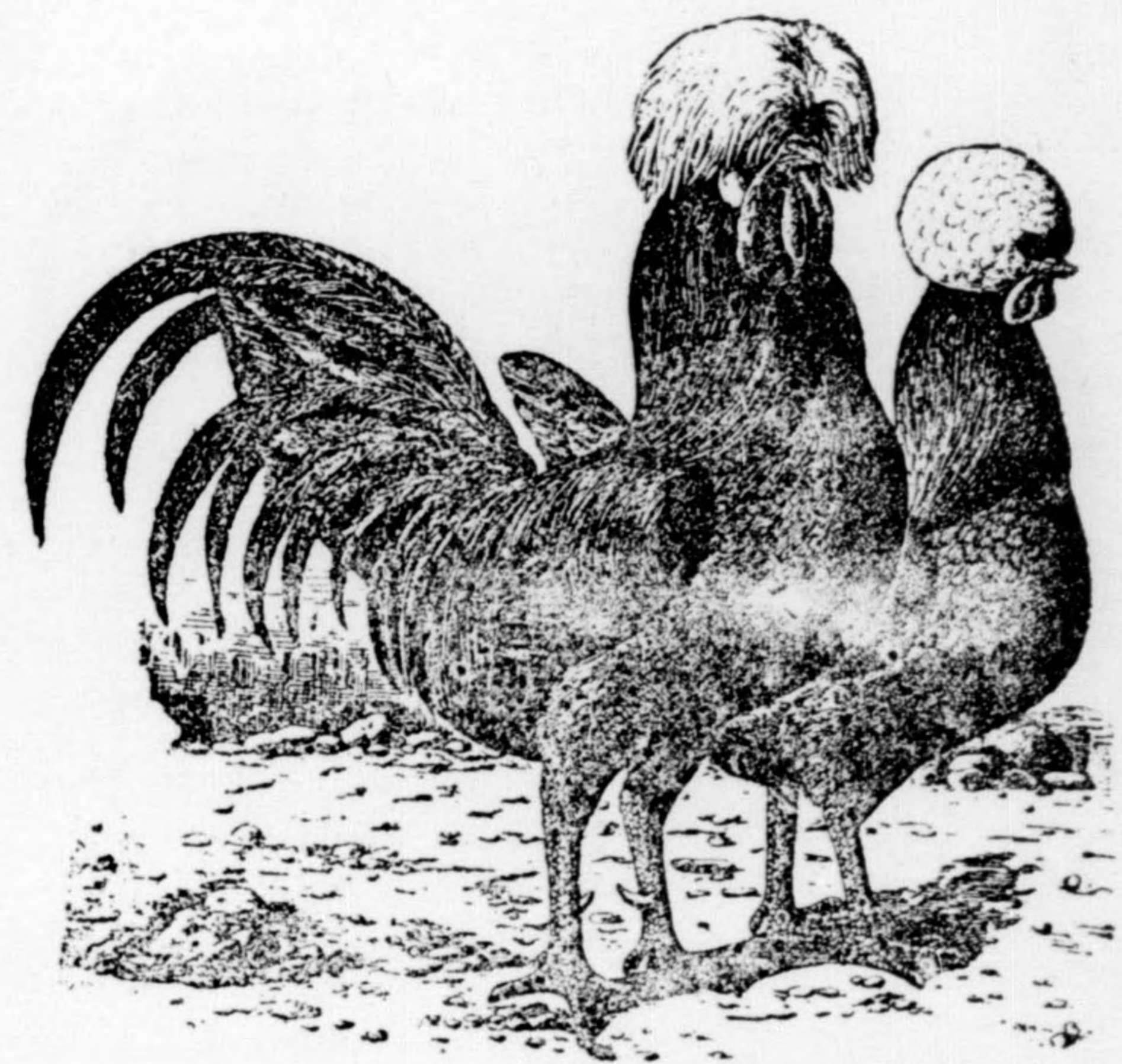
Ezen kívül különféle **csemege-sajtók, thea, theasütemény, füge, mogyoró, dió, aszalt-szilva, lekvár, szardínia, szardella**, legjobb minőségű **szalámi, francia mustár, caviar** stb. stb.

Az **árúk** vegyesen is megrendelhetők!

Vidékre mindent **fagymentesen**, ingyen csomagolva küld utánvét mellett.

KOHN ADOLF.

1—2 Rimaszombat, Jánosi utca 14.

Fajbaromfi tenyészdémében

költő-tojások a következő fajokban kaphatók:

Plimouth-Roks (kendernagás) 1 db tojás 15 kr.
Cochin chinai (fehér) 1 db tojás . . . . . 40 kr.
Cochin-chinai (sárga) 1 db tojás . . . . . 25 kr.
Hollandi fekete (fehér búbbal) 1 db tojás . 35 kr.
Peekingi kaesa-tojás 1 db . . . . . 15 kr.

A fentemlített fajokból egyes állatok, vagy egész tenyészképes törzsek is kaphatók.

Rimaszombat, 1892. febr. 15.

2—* **Suztek József**, mézáros.

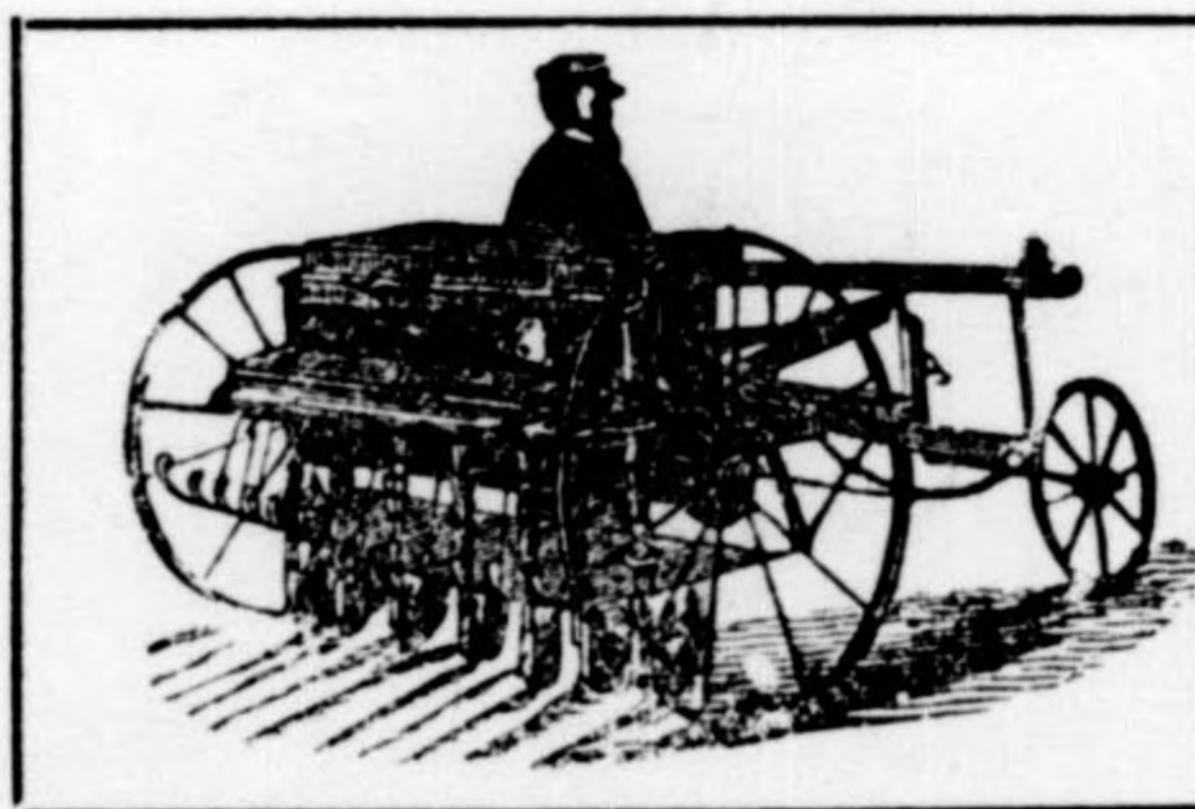
Ferenczi-utca 11. számú házban

egy két szobás lakás bútorozva — vagy a nélkül is — azonnal bérbé kiadó. — Tudakozódhatni **Prúnyi Vilmos** kántor-tanítónál Rimaszombat.

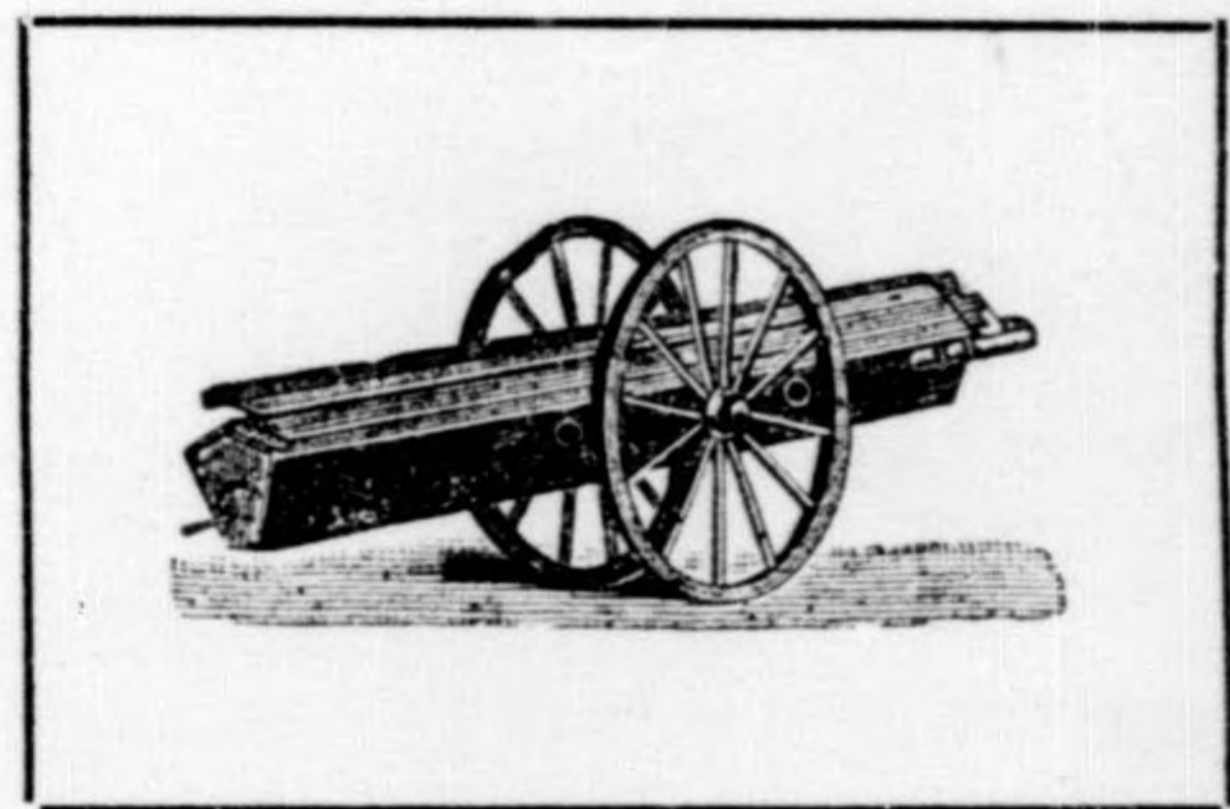
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Eperjesi-ut 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen: 3—6

Sorvető gépeket,
Szörvavető gépeket.
Ekéket, Boronákat.
Hengereket, Lókapákat.
Tengeri morzsolókat.
Borsajtókat és szőlőzúzókat;
továbbá mindennemű

Szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban.

Gazdasági gépeink képes valamint öntödenk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszoklevél	Zágráb, 1891. Díszoklevél	Eszék, 1889. Díszoklevél	N.-Patánkán 887 Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél
CSIK JÓZSEF 5—38					
es. és kir. kizárólag. szabadalm.					
első szerémi portland-czement és vízhatlan mészgyár					
BECCSINBAN.					
Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. ker. Rudolf-rakpart 8. szám.					
Ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség figyelmébe saját gyártmányu					
Portland-czement és vízhatlan meszet					
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek.					
Páris, 1867. Bronz érem.	Keeskemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem	Trieszt, 1883. Arany érem.	

Feltűnést keítő ujdonságok nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a es. és kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével akár **gyermekruhát** akarunk készíteni, akár **legfinomabb női ruhát**. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabászatért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

czélszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.
A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is. — Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben csak **1 frt 50.** Sztéküldés naponta kétszer utánvétell. 1 frt 70 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldet meg.

Kizárólagos főraktár alulírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs

II. Untere Donaustrasse 49.

11—12

Főraktár Magyarhon részére Budapestén **GÜTTLIEB VILMOS**-nál Andrászy-ut 49. sz. alatt.

